

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računano se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Ljudski shod v Vipavi.

Volilno gibanje v vipavsko idrijskem okraju se je živahno razvilo. Vse se giblje, vse se pripravlja, vse dela, in če dasta Bog in sreča junaka, imelo bode to delovanje sijajen uspeh.

Ljudski shod, kateri se je vršil v Vipavi v nedeljo dne 31. oktobra, spada mej najsijajnejše politične manifestacije, kar jih je kdaj bilo na Notranjem in svedoči kako politično razsedno in srelo je prebivalstvo Vipavske doline, katero po svoji omiki in inteligenci nadkrilja prebivalstvo morda vseh drugih slovenskih okrajev.

Župan ljubljanski g. Hribar je bil kot načelnik mestne policije prisiljen, ostati na dan shoda v Ljubljani, in je narčno stranko in nje izvrševalni odbor zastopal na shodu dež. odbornik g. dr. Ivan Tavčar.

Vipavska dolina se je zavedala velikega pomena tega shoda in se je praznično oblekla. V Sentvidu, v Podragi in slasti v Vipavi je bilo vse v zastavi in vse je bilo pripravljeno, da pozdravi dostojno zastopnika narodne stranke.

Grom topičev je naznanil v Št. Vidu prihod zastopnika narodne stranke, g. dr. Tavčarja. Pred županstvom je bil sbran več občinski zastop z županom na čelu. V imenu obč. zastopa pozdravil je g. dr. Tavčarja obč. odbornik g. Filip Vrtovec s toplimi besedami in ga zagotavljal, da stoji Št. Vid neomahljivo na strani narodne stranke. Ko se je g. dr. Tavčar primerno zahvalil za lepi vzprejem, odpeljela se je vsa družba v Podrago, na gostoljubni dom g. Ivana Božiča. Tudi Podraga je bila okrašena z zastavami, sredi vasi pa je bil postavljen slavolok s primernim napisom.

Shod se je vršil popoldne sredi vipavskega trga, na pristavi grofa Lanthierija, katero je lastnik s veliko ljubeznivostjo v ta namen dal na razpolaganje. Na obširnem prostoru je bil postavljen ličen z zelenjem in zastavami okrašen govorniški oder.

Ko so se g. dr. Tavčar in rodoljubi iz Podrage in iz Št. Vida pripeljali proti Vipavi, vzprejela jih je na cesti, velika množica Ložanov z zastavo, pred trgovom, ob lepem slavoloku pa je pričakaval došlece občinski zastop z županom gosp. Hrovatinom na čelo, potem pa čitalniški odbor z zastavo in mnogostevilna množica. Simpatični župan g. Hrovatin je s presrečnimi besedami pozdravil g. dr. Tavčarja in druge goste, po odzdravu pa je vsa družba živahno aklamirana odšla na zborovališče.

Tu se je v kratkem zbralo vse polno ljudstva. Zbranih je bilo nad tisoč ljudij, došlih od vseh strani vipavske doline, sami krepki, zavedni možje, katere opazovati je bilo pravo veselje.

Shod je otvoril vipavski župan g. Hrovatin, kateri je pozdravil zborovalce, se zahvalil za obilno udeležbo in predlagal, naj se izvoli za predsednika zborovanja za zmago narodne stranke neutrudno delujoči gospod grajščak Karol Mayer, kateri predlog je bil soglasno vzprejet.

Predsednik g. Mayer se je zahvalil zborovalcem za izkazano mu zaupanje, opravičil odsotnost ljubljanskega župana g. Hribarja in dal besedo dež. odborniku g. dr. Tavčarju.

Ko je stopil g. dr. Tavčar na oder, zaorili so gromoviti „Živio“ klici, kateri so se mej govorom mnogokrat ponavljali. Za smeh je skrbel župnik Demšar iz Št. Vida, kateri je seboj pripeljal načelnika vinarske zadruge in dva mežnarja. Navzočna sta bila tudi dekan Erjavec in colski dušni pastir Texter. Ta dva sta se vsaj dostojno obnašala, o

župniku Demšarju, kateremu se na obrazu ne vidi, v kaki gospodarski stiski je vipavska dolina, se pa to ne more reči. Skušal je dr. Tavčarja z neslanimi opazkami motiti, a čuteč, da to ni ravno dokaz omike, se je pri vsaki opazki posebe — odkril, kar je obujalo mnogo veselosti. Na Vipavskem se še nikdar niso nobenemu duhovniku tako smejali, kakor ta dan nerodnemu župniku Demšarju. Kadar je župnik Demšar usta odprl, vselej se je blamiral.

Gosp. dr. Tavčar je govoril nekako tako-le:

Spoštovani shod! Poklican k današnjemu zborovanju, odzval sem se prav rad temu klicu, ker mi je tako prilika podana, sponati se z Vašo prekrasno dolino in z izvrstnim slovenskim narodom, ki prebiva po nji. Očitno se mi je, da z brez pklia utikam v vipavske zadeve, in da za Vipavce do sedaj še ničesar storil nisem. To zadnje je žalibog resnica! Ali menim, da je vse hvale vredno, če, dasi pozno, storim potrebne korake, da v prihodnje ne ostane več tako, to se pravi, da storim vse potrebne korake, da vsaj v prihodnje, če bo mogoče, kaj dorazem za ubogo Vipavo. Dosti jih je pa, ki v preteklosti niso storili ničesar za Vas in o katerih se vé, da tudi v prihodnosti ne bodo za Vipavo ničesar storili! Sicer me pa omenjeno očitaje malo teži, ker je končno stvar taka, da za Vipavce tudi tista stranka, ki Vam je do sedaj dejala poslanca, ničesar storila ni, dasi je bila k temu zavezana, ker ste se vendar Vi Vipavci, od kar obstaja deželni zbor, kakor zvesti in pohlevni otroci tiščali pod klerikalnim njenim krilom. Več kot dvajset let imeli ste v deželnem zboru svojega poslance, ki je brez dvojbe poznal Vaše težave in brezštevilne Vaše brkosti. Pri tem je bil ta poslanec z dušo in telesom udan takoiimenovani katoliški stranki. Če je le-ta od njega zahtevala, da naj sto in stokrat zataji samega sebe, zatajil se je gotovo in brez ugovora, ker je bil zvest, udan in pokoren sluga duhovnikov, ki izključno sami zapovedujejo v katoliški stranki. In sedaj je pričakovati, da Vam hode ta stranka zopet ponujala svojega poslance, ker si je v teku dolnih let prisvojila mnenje, da Vipavska dolina ne sme izbrati drugega deželnega poslance, nego duhovnika, ali pa vsaj cerkvenega ključarja. (Veselost in pritrjevanje.) Ali ozrite se vendar malo po svoji dolini! Vsi hribi so ravno tako goli, kot so bili pred 20imi leti, Vaše vinorejstvo je tako, kakor je bilo takrat, Vaša pota so slaba, Vaše vode Vam še vedno trgajo plodonosno zemljo. In če se ne motim, imate jedini vodovod v Vrhpolji in ako hi slučajno poslanec, pokojni Lavrenčič, ne bil iz Vrhpolja, bi morda še tega vodovoda ne bilo! Z jedno besedo: vse je lepo pri starem ostalo, kakor je bilo pred 20 leti, (Klici: Slabše! Petjota veliko!), samo Vipavska revščina, samo Vipavske potrebe so rastle, ali žalibog ni ga bilo moža, ki bi jih bil sposobno zastopal! Pri teh razmerah je pač opravičeno, da pričnete Vipavci premišljati, ali Vam ne kaže spremeniti političnega svojega gospodarstva ter slovo dati delavcem, katere ste do sedaj imeli in kateri so spali, mesto da bi bili delali. Vsak razumen gospodar odslovi svojega hlapca, če mu le-ta delati noče ali pa če mu ne dela po volji. Poskusite jedenkrat tako postopati tudi v političnem življenju!

Doslej ste bili slepo udani stranki, kateri je duhovščina vse. Če volite sedaj poslance zopet iz te stranke, potem se lahko zanesete, da ostane vse pri starem, tembolj, ker je sedaj takoiimenovana katoliška stranka v deželnem zboru v manjšini. Če Vam ta stranka takrat, ko je bila v večini, ni mogla

ali ni hotela ničesar pomagati, kaj je šele sedaj od nje pričakovati, ko je prišla ob veljavo, tako v deželnem zboru, kakor tudi v deželnem odboru? Že gola pamet Vas teraj sili, da spremenite jedenkrat svojega poslance, in da izvolite poslancega moža iz narcodne stranke, ki se je že od nekaj rada za Vas potegovala. Ob svojem času bil je ravno moj prijatelj Ivan Hribar, župan ljubljanski, ki je skoraj pri vsakem zasedanji zdihoval in solze točil radi uravnave Vipavskih vod. Ali njegova prizadevanja ostala so brezuspešna, ker se prej vsemogočna klerikalna stranka za regulacijo vipavskih vod prej kot ne že sategadelj ni hotela vneti, ker je bil prvi zagovornik tega podjetja slovenski „liberalec“ Ivan Hribar. Svetajte se Vam torej, da izberete poslancem dne 16. novembra 1897 može, ki bi s svojim mišljenjem pripadal narodni stranki.

Gospod župan Hribar je bil z veseljem prevzel nalogo, pri današnjem shodu govoriti Vam o programu narodne stranke. Ker ga pa policijsko-uradni posel z vso silo sadruže v Ljubljani, pooblastil me je, da Vas v njegovem imenu pozdravim, in da v njegovem imenu izrasim, da mu je iz srca žal, da ni mogel danes priti v Vipavo, da pa tudi iz srca želi, da bi današnji shod končal se z najboljšim uspehom na korist naši narodni stranki.

Dovolite torej meni, da Vam spregovorim nekoliko besed o programu narodne stranke. Na dolgo in široko o tem sevé govoriti ne morem, ker tega čas ne dopušča. Dve stranki sta danes mej Slovenci v kranjski deželi. (Župnik Ažman: tri! — Dr. Tavčar: Mežnarji ne spadajo sem! — Občna veselost) Obe zagovarjati jezikovne pravice slovenstva. V tem oziru v programu obeh strank ni posebne razlike. V drugem oziru pa obstoji bistvena razlika. Katoliška narodna stranka bori se v prvi vrsti za to, da bi dobila duhovščina prevlado v celji deželi. Duhovnik naj je tudi zunaj cerkve prva oseba, duhovnik je z jedno besedo vse! Vse drugo naj se klanja duhovniku, le ta je prva oseba ne samo v farovžu, temveč tudi v vsaki posvetni hiši. Občinski zastopi, šolski sveti, deželni odbor, deželni zbor in sploh vsi zastopi smejo skleniti le tisto, kar je všeč duhovščini. V prvi vrsti zahteva katoliška stranka, da naj slovenski kmet ostane mehko prodje v rokah naše duhovščine. Tak kmet naj ničesar ne misli, zanj bode že mislila naša duhovščina! Zategadelj je katoliška narodna stranka odlično proti temu, da bi se razbistrilo obzorje našemu kmetu, ker dobro vé, da ga bode za svoje namene le toliko časa izkoriščati mogla, dokler bode taval v temi. Temu nasproti pa stoji narodna stranka na stališču, da ima duhovščina lep poklic izvrševati na zemlji, in da ima oznanjevati nauk o ljubezni in prijateljstvu. Prepričana pa je stranka tudi, da ima duhovnik v cerkvi sami toliko posla, da se mu ni treba vtikati v naše posvete zadeve ter tukaj napravljati s svojo pretirano ošabnostjo in prenapestjo prepire in sovraštva! Narodna stranka vnema se za napredek in sicer ne samo glede telesa, temveč tudi glede duše. Pri tem pa želimo, da postane tega napredka deležen tudi naš kmet, ker to vendar ne hode moglo do sodnega dne tako dalje iti, da bi naš kmet vedno stal pod jerobstvom naše duhovščine, in da bi ne prišel nikdar, če bi to župniku ali gospodu kapelanu ne bilo všeč, do prste vporabe od Boga mu dodeljenih možgan! Mi smo proti vladanju duhovščine v posvetnih zadevah. Vzlic temu pa pričtevamo vero največjim svetostjam slovenskega naroda in istotako skazujemo duhovnikom v cerkvi vso čast ter se vpiramo proti utikanju du-

Št. 36.855.

Razpis služb.

(1638-2)

V popolnitev obrtnega osebja pri **centrali mestne elektrarne Ljubljanske** razpisujejo se naslednje **začasne službe**:

- 1.) služba II. strojnika z letno plačo 700 gld.;
- 2.) dve službi kurjačev z letno plačo po 600 gld.;
- 3.) dve službi mazačev z letno plačo po 400 gld.;
- 4.) služba pomožnega delavca z letno plačo 400 gld.;
- 5.) dve službi paznikov pri akumulatorski pre-tikalnici z letno plačo po 600 gld.

Zahteva se znanje slovenskega jezika v govoru in pisavi.

Prosilci za jedno ali drugo teh služb vložijo naj svoje redno kolkovane in pravilno opremljene prošnje — katerim naj prosilci za strojniško in kurjaško službo priložijo tudi navadno spričevalo in dokazila o usposobljenosti **do 8. dne novembra t. l.**

pri podpisnem magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 22. oktobra 1897.

Št. 35.369.

Razpis službe.

(1573-2)

Vsled sklepa občinskega sveta z dne 5. oktobra letos se razpisuje pri mestnem magistratu v stalno popolnitev

služba magistratnega sluge

I. vrste z letno plačo 450 gld in s pravico do 10% aktivitetne doklade, eventualno služba magistratnega sluge II. vrste z letno plačo 400 gld. in s pravico do 10% aktivitetne doklade. Z obema službama je združena tudi pravica do službene oprave in do pokojnine, oziroma odpravnine. Za slučaj prestopa stanovanja se aktivitetna doklada ne izplačuje.

Z dokazili o sposobnosti opremljene prošnje za jedno razpisanih mest je vložiti

do 30. novembra t. l.

pri magistratnem vložnem zapisniku.

Popolnili se bosta pa razpisani službi s **1. januarjem 1898. l.**

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 11. oktobra 1897.

Dr. Alojzij Kravt

uljudno naznanja, da otvori dne

(1664-2)

2. listopada 1897 svojo

odvetniško pisarno

v Celovci, Benediktinski trg šte. 4.

Št. 24.947.

(1642-2)

Stavišče na prodaj!

Vsled sklepa občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane se bodo

v sredo, dne 10. novembra letos, ob 10. uri dopoldne

na lici mesta potom javne dražbe prodalo mestno, ob **Sv. Petra cesti** v Ljubljani ležeče, za zgradbo kake hiše kaj pripravno stavišče, na katerem je poprej stala hiša št. 64.

To se daje na znanje z dostavkom, da potrebna pojasnila daje, pa tudi ustne ali pismene ponudbe do dražbenega dneva sprejema podpisani magistrat ob navadnih uradnih urah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 23. oktobra 1897.

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravljajo v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg šte. 20.

Trpotčev sok nepresežno deluje pri vseh prehlajenjih dušnih organov, ter je najboljšo sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobol, hripavost in vratobol. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času dá odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevajo. — Izmed mnogih zahval spominjam samo ono:

„Velescenjeni gospod lekarnik!

Posljite mi še tri steklenice Vašega izvrstno delujočega trpotčevega soka; potrebujem jih za moje poznanec. Jaz sem od dveh steklenic od neznosnega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam! Priporočil bodem ta zdravilni sok vsem prsobolnim. S spoštovanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.“

Pazi naj se toraj, da je na vsaki steklenici varstvena znamka, t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo oni je pravi trpotčev sok, kateri to varstveno znamko nosi. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsakdan s pošto na vsa mesta, in sicer proti predplačilu (priračunavši 20 kr. za zametek ali pa po poštnem povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih preskušanih zdravil razpošiljajo se na zahtevo zastoj in poštneine prosto. Lekarna k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg šte. 20.

(1360-5)

Otvoritev gostilne.

Udano podpisana naznanja slavnemu občinstvu, da je otvorila

gostilno na Židovski stezi 4

v novo zgrajeni Godec-evi hiši, ter si usoja — glede na lepe, zračne in ukusno urejene prostore — vabiti p. n. občinstvo k obilnemu obisku, zagotavlja vedno dobro pijačo in izvrstna jedila.

Sprejemajo se tudi naročila na obed ali na popolno hrano.

Z odličnim spoštovanjem

(1667-2)

Marija Borštnik Židovska steza šte. 4.

Naznanilo prevzetja.

Usojam si visokočastitemu p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da bodem dobro znano restavracijo

hôtel „Pri slonu“ v Ljubljani

z dnem 4. novembra 1897 prevzel.

Oprt na svoje dolgoletne izkušnje v največjih tu- in inozemskih hišah, katere sem si pridobil na polju restavracijskega obrta, se bodem potrudil, postreči slavnemu občinstvu z najboljim, kar premoreta kuhinja in klet.

Za mnogobrojni obisk najuljudneje pròsi

s spoštovanjem

Gabrijel Fröhlich

t. č. kopališki restavratér v Kamniku.

(1655-2)